provincie limburg

Gemeente Leudal
Ingekomen dd.
11 DEC 2023

De raad van de gemeente Leudal
Postbus 3008
6093 ZG HEYTHUYSEN

Cluster FIN
Uw kenmerk
Ons kenmerk DOC-00580835
Bijlage(n)

Behandeld M.M. Lemans-Cobben
Telefoon +31 6 46 97 40 40
Maastricht 5 december 2023
Verzonden 08 DEC. 2023

Onderwerp
Begroting 2024

Geachte raad,

In ons schrijven van 11 april 2023, DOC-00460310, hebben wij uiteengezet onder welke voorwaarden een gemeente in 2024 in aanmerking kan komen voor repressief begrotingstoezicht.

Aangezien uw gemeente aan alle voorwaarden voldoet, komt zij in 2024 voor deze vorm van toezicht in aanmerking.
Dat betekent dat noch de begroting, noch de wijzigingen daarvan onze goedkeuring behoeven.

Volledigheidshalve wijzen wij u erop, dat de begrotingswijzigingen, op grond van het bepaalde in artikel 192, juncto 191 lid 2 van de Gemeentewet, wel binnen twee weken na vaststelling van de begrotingswijzigingen ter kennisname aan ons moeten worden toegezonden.

Structureel en reëel evenwicht begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027
Naar aanleiding van ons onderzoek van uw begroting 2024 merken we het volgende op.
De begroting 2024 is door u vastgesteld inclusief zes aangenomen amendementen. De financiële effecten van deze amendementen zijn vertaald in een 1e begrotingswijziging.
De structurele en reële saldi, de saldi waarbij de structurele lasten gedekt zijn met structurele baten, zijn hierdoor gewijzigd. De structurele en reële saldi van de vastgestelde begroting 2024 zijn achtereenvolgens € 4,8 miljoen in 2024, € 7,9 miljoen in 2025, € 2,4 miljoen in 2026 en € 2,3 miljoen in 2027.

We hebben geen correcties aangebracht op de door u gepresenteerde structurele en reële saldi voor de jaren 2024-2027.
Wij concluderen dat sprake is van structureel en reëel evenwicht voor het begrotingsjaar 2024.

Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Postbus 5700
6202 MA Maastricht

+31 43 389 99 99
www.limburg.nl

De meerjarige saldi voor de afzonderlijke jaren van de meerjarenraming laten dit ook zien.

PM posten

In de begroting 2024 is een groot aantal PM posten opgenomen in de exploitatiesfeer. Van een aantal PM posten is de lasten wel weergegeven voor het begrotingsjaar 2024, maar niet voor de afzonderlijke jaren van de meerjarenraming 2025-2027. Aanvullend is toegelicht dat op dit moment alleen de bedragen zijn vertaald die op dit moment ingeschat kunnen worden. De opgenomen PM posten zullen op een later moment via een separaat raadsvoorstel aan u ter vaststelling worden voorgelegd. De financiële vertalingen hiervan worden in een separate begrotingswijziging door u vastgesteld.

Separaat overzicht van incidentele baten en lasten en
separaat overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In de begroting 2024 ontbreekt wederom een separaat overzicht van de incidentele baten en lasten aangevuld met een toelichting. Dit overzicht inclusief toelichting hebben wij wel aanvullend ontvangen. Tevens ontbreekt het separate overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Dit overzicht is eveneens wettelijk vereist.

Beide genoemde overzichten zijn voor u als raad van belang om het structureel en reëel saldo vast te kunnen stellen. Ook voor derden, wij als toezichthouder, is het inzicht van beide overzichten nodig voor de beoordeling van de structurele en reële saldi van de begroting en meerjarenraming.

We dringen er op aan om met ingang van de begroting 2025 beide overzichten integraal deel te laten uitmaken van de vastgestelde begroting.

Handreiking Incidentele baten en lasten

In augustus 2021 hebben wij op ambtelijk niveau de handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten' aangereikt. Op 30 augustus 2018 is door de commissie BBV de notitie structurele en incidentele baten en lasten (notitie) gepubliceerd. Het doel van de notitie is het verduidelijken wat de begrippen 'structureel' en 'incidenteel' precies inhielden, zodat deze begrippen meer eenduidig toegepast worden. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat het BBV geen scherpe definities geeft van deze begrippen. Om deze discussies in de toekomst te beperken hebben de twaalf provinciaal toezichthouders deze handreiking gepubliceerd. Daarnaast is het een aanvulling op hetgeen wij in het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 'GTK Gemeenten 2020' opgenomen hebben.

De handreiking is in 2023 geëvalueerd en het landelijk vakberaad Toezicht Gemeentefinanciën is tot de conclusie gekomen dat er de laatste tijd bij gemeenten meer aandacht is ontstaan voor incidentele baten en lasten. Maar er bestaat nog altijd discussie over de voorbeelden die in de handreiking staan. Terwijl dit niet de bedoeling was. Wij hebben vastgesteld dat de handreiking niet het gewenste effect heeft gehad, zelfs heeft gezorgd voor meer onduidelijkheid. Daarom hebben wij besloten om de handreiking als illustratief te beschouwen en te blijven uitgaan van de geldende wet- en regelgeving.

Jaarlijks vragen wij in de begrotingsbrief, die uitgangspunten geeft voor de komende begroting, om tijdig afstemming te zoeken met de toezichthouder als problemen worden voorzien. De opgenomen incidentele baten en lasten in de begroting zijn onderdeel van onze gesprekken.

Nota risicomanagement

In 2024 wordt een nieuwe nota risicomanagement ter vaststelling aan u voorgelegd. We zien deze nota na vaststelling graag ter kennisgeving tegemoet.

Ontwikkelingen in 2024 e.v.

Het Sociaal Domein
Het merendeel van de gemeenten heeft bij de begroting 2024 gebruik gemaakt van de mogelijkheid om stelposten op te nemen in de begroting voor de middelen jeugdzorg. De bedragen komen voort uit de arbitrage uitspraak van de Commissie van Wijzen. Hiervoor geldt een maximum van 100% van het deel dat gemeenten op basis van de verdeling zouden krijgen. De stelpost is geen budgettaire garantie.

Onderdeel van de toezegging van de gelden uit de Commissie van Wijzen is de hervormingsagenda. De agenda, waar ook jeugdhulpaanbieders, professionals en cliëntorganisaties aan meewerken, moet concrete maatregelen opleveren die leiden tot een kwalitatief en financieel houdbaar jeugdstelsel. Deze Hervormingsagenda is op 19 juni jl. vastgesteld.

In de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 heeft u geen aanvullende baten- en lastenstelpost voor Jeugd opgenomen.

Omgevingswet
De Omgevingswet gaat in per 1 januari 2024. Aanvragen van vergunningen wordt eenvoudiger. Gemeenten, maar ook het Rijk en de provincies zijn verplicht een omgevingsvisie te maken.
De omgevingsvisie moet in een omgevingsplan en programma's worden uitgewerkt. Het gemeentelijk omgevingsplan bevat gemeentelijke regels over de fysieke leefomgeving. In de programma's staan maatregelen om de omgevingswaarde of een andere doelstelling te bereiken.
Dit gaat voor gemeenten veel betekenen, in de voorbereiding op en bij de uitvoering van de wet. Er zijn dan natuurlijk ook financiële gevolgen.
Invoering van de Omgevingswet is een omvangrijk karwei en gemeenten zijn daar al lang mee bezig. Zowel bij de voorbereiding als bij de uitvoering van de Omgevingswet kan de gemeente met onverwachte situaties te maken krijgen. Het kan ook betekenen dat de lasten hoger uitvallen dan tot nu toe geraamd. Voor de komende jaren kan dit een belangrijk risico voor de gemeenten zijn. Wij adviseren u dit proces goed te blijven volgen.

Duurzaamheid
Het thema duurzaamheid is een onderwerp dat steeds meer aandacht en ook geld van de gemeenten gaat vragen. Internationaal en nationaal zijn er allerlei doelen afgesproken die uiteindelijk voor een belangrijk deel op lokaal niveau ingevuld moeten worden. Die invulling is nu nog grotendeels onduidelijk, zowel qua inhoud, als wat betreft rollen, fasering, kosten, bijdragen en dergelijke.
Gemeenten houden zich hier al nadrukkelijk mee bezig. Ook de financiële kant van het verhaal zal ruime aandacht van de gemeenten gaan krijgen.

Tot slot merken wij nog het volgende op.

In 2024 zullen er geen Financiële verdiepingsonderzoeken bij gemeenten uitgevoerd worden. Op dit moment zijn we de verdiepingsonderzoeken aan het evalueren. Na afloop van het evaluatieproces zullen wij u informeren.

Een afschrift van deze brief hebben wij aan het college van uw gemeente gestuurd.

Rechtsbescherming
Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.
Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaar moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming; Postbus 5700; 6202 MA Maastricht.
Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl en klik vervolgens op de button 'e-loket'.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris